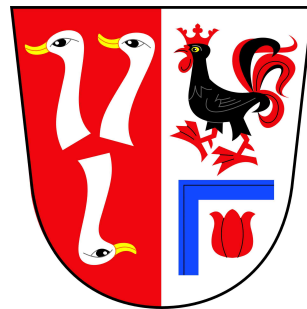

Lužanský občasník

Ročník 16

číslo 31

červenec 2020 – listopad 2020

Pro občany Lužan, Dlouhé Louky, Zeleného a Zelené Hory

ZDARMA

SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,

poprvé mám při psaní tohoto článku pocit, že není o čem psát, pokud samozřejmě nepočítám informace o koronavirové pandemii. V této souvislosti mě napadá jediná a hlavní myšlenka – poděkovat všem dobrovolníkům, kteří bez náhrady šli pro své spoluobčany roušky, ale i těm, kteří svým starším příbuzným tyto roušky poskytli. Ale poděkovat bych chtěla i vám všem, kteří jste roušky poctivě nosili, dodržovali všechna vládní nařízení a přispěli společnou měrou k tomu, že jsme toto nelehké období a neznámou situaci zvládli na jedničku. Ještě jednou vám všem patří obrovské DÍKY!

Provoz obecního úřadu byl také ovlivněn, nějakou dobu jsme měli zavřeno, nebo jen omezené úřední hodiny. Ovšem pokud to situace dovolila, i my jsme s prací započali a začali „rozjíždět kola ekonomiky“. Náš rozpočet byl umírněný a tak by se nás v tak velké míře nedotkl schodek díky kompenzačním bonusům, které byly vyplaceny podnikatelům, a v nemalé míře to byly prostředky z rozpočtového určení daní pro obce. Nyní bychom měli dostat 1 200,- Kč na obyvatele, což nám samozřejmě udělalo radost. Obci dále do rozpočtu přichází peníze z prodeje pozemků, takže situace na konci roku nebude nijak drastická.

Když už jsem se dotkla téma pozemků – na červnovém zasedání zastupitelstva obce byly schváleny poslední žádosti o pozemky v rámci 2. a 3. etapy. V červenci proběhne veřejné projednávání Regulačního plánu Obytné zóny Lužany 2, po kterém může dojít k přeparcelaci pozemků pro řadové domy a můžeme začít plánovat jejich výstavbu. Zatím jsme ve fázi vzniku rozpočtu a uvažování, v jakém rozsahu bude „řadovky“ Obec Lužany budovat, aby byla dodržena např. celistvost a jednotnost řadových domů.

Ale vraťme se k 2. a 3. etapě. Už dnes vidíme, že se začíná rozjíždět čilý stavební ruch na jednotlivých pozemcích a ani my nezahálíme. Před dokončením a zkolaudováním je realizace plynového vedení a v současné době je vybudován téměř celý hlavní řad dešťové a splaškové kanalizace. Firma Swietelsky nyní bude realizovat přípojky k jednotlivým pozemkům. Do konce roku bychom chtěli vybudovat ještě tzv. kufr pro místní komunikace i s obrubníky, aby byly tyto komunikace pro stavebníky sjízdné a komunikace nebyla poškozována těžkou technikou. Až ve větší míře stavební ruch ustane, budou tyto komunikace opatřeny finální vrstvou – dlažbou.

Členky kulturní komise by se rády omluvily všem, ke kterým v rámci jejich jubileí měly v měsících březen až červen přijít osobně poblahopřát. Vždy je milé si se staršími spoluobčany popovídat, zavzpomínat, věříme, že v příštím

roce se zase budeme vídat. Od července byly návštěvy opět obnoveny, samozřejmě pokud s tím dotčený jubilant souhlasí.

Činnost ustala i v jednotlivých zájmových organizacích. Z rozhodnutí výkonného výboru LFA FA ČR byla 8. 4. 2020 zrušena jarní část sezóny 2019 – 2020, proto jsme mohli navštívit pouze přátelská utkání ve fotbale až v červnu tohoto roku. Všechny soutěže byly zrušeny i v hasičském sportu, nebo ve florbalu. Naše škola byla omezeně otevřená od konce května. Proto se můžeme těšit na jejich zprávy až v závěru roku v prosincovém vydání Lužanského občasníku.

Za uplynulý půlrok jsme požádali a získali dotaci od Plzeňského kraje na zmírnění následků kůrovcové kalamity, která se nevyhnula ani našemu obecnímu lesu. Dále jsme získali dotaci na udržovací práce na hasičské zbrojnici, také od Plzeňského kraje.

Určitě jste zaznamenali novinky v dopravě, všechny dostupné informace, které obec dostala, přináší občasník na následujících třech stranách, některé informace již nebudou v době vydání občasníku aktuální.

Společností stále hýbe problém vody. Nejinak tomu je i v našich obcích. Zjistili jsme, že 30. 3. 2020 byla podepsána smlouva na zpracování studie proveditelnosti propojení skupinových vodovodů Nýrsko, Klatovy, Švihov, Přestice, Dobruška a Plzeňská aglomerace. Do konce roku by měla být studie zpracována včetně technického řešení napojení jednotlivých obcí. To ale ještě neznamená, že v nejbližších letech bude tento dálkový vodovod vybudován. Připravujeme dotazník ohledně stavu vody ve vašich studních a vašem případném zájmu o místní vodovod.

Následující prázdninové měsíce si užijte v pohodě, klidu a načerpejte síly do dalšího období.

Věra Petrželková

Co najdete v tomto čísle Lužanského občasníku:

Doprava v Plzeňském kraji	2-4
Foto z Divadelního bálu	10
Lužanská 50 v roce 2019	13-14
Rekonstrukce hasičské zbrojnice	15-16
Židovská synagoga v Lužanech	20

Příští číslo vyjde v prosinci.

Uzávěrka příspěvků 15. prosince 2020.

Vydává OÚ Lužany

CO SE STANE 14. ČERVNA V INTEGROVANÉ DOPRAVĚ PLZEŇSKÉHO KRAJE?

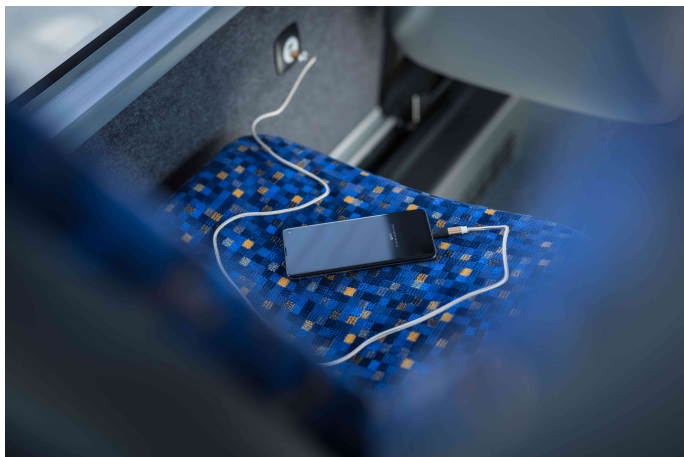
14. června vyjede 315 nových modrých autobusů Plzeňského kraje. Přinášíme souhrnné informace o novinkách a odpovědi na nejčastější dotazy o nové dopravě.

Nové modré autobusy a benefity

Všechny budou částečně **nízkopodlažní, s plošinou pro vozíčkáře či pro kočárky**. Uvnitř bude pro tyto cestující vyhrazené dostatečné bezpečné místo. Pro rychlejší odbavení ve všech nových autobusech pomůže možnost bezkontaktní **platby kartou** přes terminál u řidiče.

V parných letních dnech se cestující mohou těšit ve všech vozech na **klimatizaci**, která v kombinaci s **dvojitými skly** zaručí příjemnou cestu. Tato skla naopak v zimě zase pomohou udržet autobusy příjemně vytopené.

Obzvláště na delších trasách cestující v nových modrých autobusech jistě ocení **prodloužené sedačky a větší rozteč mezi nimi**. Ty zajistí vyšší komfort během cesty a více prostoru pro nohy. Všechny vozy nabídnou také **USB nabíječky** na mobily a tablety, a na vybraných linkách bude k dispozici i **Wi-Fi připojení**. Pro snadnou orientaci a přehled při cestě poslouží ve všech autobusech **LCD displeje s hlášením zastávek**.

Novinky v autobusové dopravě

Novinkou bude fungující dopravní **dispečink**, který díky aktuálním informacím o zpoždění na trasách zajistí **garanci návaznosti spojů**. Informace o zpoždění se budou mimo jiné zobrazovat cestujícím na LCD obrazovkách přímo ve vozech.

Od 1. 7. 2020 bude k dispozici **mobilní aplikace** Virtuální Plzeňská karta, ve které si bude možné zakoupit jednotlivé přestupní jízdné dopředu, v klidu domova, nebo například až na zastávce. Jízdné se bude v rámci aplikace kontrolovat u řidiče přes QR kód, který je obsažený přímo v jízdence. Časem pak do aplikace přibude další příjemný bonus, a to zobrazování informací o volných místech v autobusech pro jízdní kola. Tato místa si v daném vozidle bude možné přes aplikaci i rezervovat.

Jak si mohu koupit jízdenku na autobus v rámci IDPK?

Jízdenku lze zakoupit několika způsoby:

- v rámci předplatného na Plzeňské, Mariánské a Karlovarské kartě
- přímo u řidiče - možno platit kreditní či debetní kartou, mobilem pomocí Google Pay a Apple Pay, elektronickou peněženkou na Plzeňské, Mariánské a Karlovarské kartě, nebo hotově
- od 1. 7. v mobilní aplikaci Virtuální Plzeňská karta-jízdenku poté ověříte při nástupu přímo u řidiče přes QR kód na jízdence.

Aktuálně platné jízdní řády IDPK

S novým tarifem se změní také některé jízdní řády. Aktuálně platné jízdní řády naleznete online na webu, idos.cz, a na jezdimepokraji.cz. Tištěné jízdní řády budou k dispozici na všech zastávkách.

Nový tarif IDPK od 1. 7. - jedna jízdenka pro vlak, autobus i vybrané MHD

Od 1. července pak začne v celém kraji platit nový přestupní tarif IDPK. Jedna jízdenka bude platit na autobus, vlak i vybrané MHD (a to včetně MHD Plzeň). Nový tarif sjednotí ceny jízdného v autobusech i vlacích. „*Maximální cena základní přestupní nezlevněné jízdenky bude 72 Kč, např. ze Železné Rudy nebo Sušice do Plzně. Z Rokycan, Třemošné, Dobřan nebo Nýřan do Plzně bude jízdenka stát 26 Kč, z Plas, Blovic nebo Přeštice do Plzně 36 Kč, ze Zbiroha nebo Stříbra do Plzně 46 Kč, z Klatov či Žihle do Plzně 56 Kč, z Domažlic nebo Tachova do Plzně za 66 Kč,*“ uvádí příklady Zdeňka Kmochova ze společnosti POVED, organizátora veřejné dopravy v Plzeňském kraji a dodává: „*Všechny uvedené jízdenky platí současně na MHD v Plzni. I jednotlivá jízdenka bude zónová, stejně jako předplatné. Cestující si ale nemusí pamatovat názvy ani čísla zón, stačí znát správný název zastávky, do které cestuje,*“ dodává Kmochova.

I nadále bude v platnosti předplatné a také slevy Plzeňského kraje. Určité výjimky budou na mezikrajských relacích do ostatních krajů, nicméně v rámci Plzeňského kraje, resp. obvodu IDPK, bude prakticky vždy platit tarif Plzeňského kraje. „*Ve vlacích bude platit tarif dopravců na mezikrajských či mezistátních relacích, v rámci Plzeňského kraje v plném rozsahu pouze v rychlicích a expresech*“

objednávání Ministerstvem dopravy,“ upřesňuje Pavel Purkart, specialista na železniční dopravu. V případě Českých drah bude možné jejich tarif využít do značné míry i pro cesty uvnitř kraje, ale cestující je povinen si takovou jízdenku zakoupit v e-shopu ČD či aplikaci Můj vlak, jinak bude odbaven novým krajským tarifem. Jízdenky ČD jsou však v IDPK nepřestupné.

Akční předplatné

Akční předplatné je možné využívat v celém Plzeňském kraji, ve všech zónách IDPK (Integrované dopravy Plzeňského kraje), včetně těch přeshraničních. Neplatí ale přímo v Plzni. Cestující pro jízdu do Plzně mohou využít zlevněného předplatného pro vnější zónu, v samotné Plzni pak ale už zaplatí běžnou cenu. Akční předplatné je vždy svázané s Plzeňskou kartou a je nutné mít ho dobíté vždy alespoň tři dny před požadovaným termínem. Je možné ho zakoupit online přes e-shop Plzeňské karty, na prodejních místech Plzeňské karty nebo v bankomatech České spořitelny.

Pro zjištění a porovnání cen předplatného naleznete na webových stránkách aktualizovaný online kalkulačtor, ve kterém půjde snadno a rychle vypočítat cena potřebného předplatného pro dané zóny, přes které cestující jezdí.

Spoje na zavolání

Spoje na zavolání pojedou až do odvolání bez nutnosti spoj objednat. O změně budeme včas informovat.

Webové stránky www.idpk.cz jsou hlavním komunikačním kanálem. Na stránkách naleznete veškeré potřebné informace a kontakty, aktuální info o dopravě, výlukách, i vysvětlení, co vše se v červnu bude měnit.

Sledovat můžete také profil IDPK.cz na sociálních sítích a www.idpk.cz. Tam naleznete nejen aktuální informace o veřejné dopravě, ale také užitečné tipy na výlety či nejrůznější soutěže. Sociální sítě jsou vhodným komunitním místem, kde můžete přispět do diskuze, a kde vám POVED - organizátor veřejné dopravy Plzeňského kraje - odpoví na případné dotazy.

Díky změně navíc Plzeňský kraj, jako provozovatel, výrazně ušetří.

Kraji se navíc s novým dopravcem podařilo i ušetřit, a to zhruba 16 milionů ročně. Nový dopravce bude Plzeňský kraj obsluhovat deset let, jak uvádí smlouva s Plzeňským krajem, který je provozovatelem této dopravy, a který bude pobírat příjmy z jízdenek či naopak dotovat některé spoje.

Veškeré informace o nové dopravě naleznete na webových stránkách a Facebooku a Instagramu IDPK.cz.

TARIF OD 14. 6. 2020

1 Co se v červnu změní ve veřejné dopravě?

14. 6. 2020 vyjede v Plzeňském kraji nový autobusový dopravce. Nové autobusy poznáte snadno, budou v barvách Plzeňského kraje. S novými autobusy bude zavedeno po celém kraji také nové přestupní jízdné, které bude platit i ve všech vlacích a na vybraných linkách MHD včetně všech linek MHD v Plzni. Nový tarif bude vycházet ze stávajícího systému tarifních zón – jednotlivé jízdné bude nově zónově-relační a v rámci zónové a časové platnosti vašeho jízdního dokladu budete moci cestovat bez dalších omezení. Zavedení jednotného tarifu pro celý kraj proběhne ve dvou vlnách.

2 Jak budu cestovat od 14. 6. 2020 kdyžmám předplatné na celou svoji cestu?

Pro vás se nic nemění, budete i nadále cestovat tak, jako doposud.

pokračování z minulé strany

... mám předplatné jen pro zónu 001 Plzeň a do/z Plzně dojíždím vlakem.

Pro vás se také nic nemění, u dopravce si zakoupíte jízdenku (nebo využijete traťovou jízdenku) a předložíte předplatní jízdenku, jako dosud.

... jezdím jen v rámci města Plzně a využívám MHD.

Pro vás se nic nemění, budete i nadále cestovat tak, jako dosud.

... nemám předplatné a cestuji linkovým autobusem.

Za jednu cestu v linkovém autobusu v barvách Plzeňského kraje zaplatíte 12 Kč | 6 Kč | 3 Kč bez ohledu na ujetou vzdálenost. Pokud přestoupíte na jiný autobus, opět zaplatíte jízdné ve výši 12 Kč | 3 Kč. Cena jízdného je závislá na slevě, na kterou máte nárok.

12 Kč – základní jízdné

6 Kč – mateřská, veterán, dárcе krve

3 Kč – dítě 6 – 15 let, junior 15 – 18 let, student 18 – 26 let, senior 65+

3 Jak budu cestovat od 1. 7. 2020, když ...

...mám předplatné na celou svoji cestu?

Pro vás se nic nemění, budete i nadále cestovat tak, jako dosud.

... mám předplatné jen pro zónu 001 Plzeň a do/z Plzně dojíždím a platím si jednotlivé jízdenky.

Pro vás se také nic nemění, u dopravce si zakoupíte jízdenku na zbylou část trasy a předložíte předplatní jízdenku jako dosud.

... jezdím jen v rámci města Plzně a využívám MHD.

Pro vás se nic nemění, budete i nadále cestovat tak, jako dosud. Navíc pak můžete jízdenky na 30 min a 60 min zakoupené ve vozidle využít v rámci časové platnosti také pro cestu osobním vlakem nebo linkovým autobusem pro cestu na území města Plzně.

Například si koupíte třicetiminutovou jízdenku v tramvaji v Plzni na Slovanech. V rámci její časové platnosti smíte přestoupit například na vlak v Plzni hl.n. a dojet vlakem kamkoli po Plzni.

... nemám předplatné a kupuji si v autobusu každý den jízdenku.

Při nástupu do autobusu si u řidiče koupíte jízdenku tak, jak jste zvyklí. Novinkou je, že pokud přestupujete na další autobusový spoj, na vlak, nebo třeba na plzeňskou MHD, můžete si koupit lístek až do své cílové zastávky a při přestupu se jízdenkou prokázat. A vůbec nemusíte znát zóny, přes které pojedete. Řidič se Vás může zeptat maximálně velmi jednoduchým dotazem na trasu, kudy pojedete (např. zda pojedete přes Plzeň či nikoli). Seznam povolených zón budete mít spolu s časovou platností vytištěno na jízdence.

Příklad: V Kralovicích si v autobusu zakoupím jízdenku do zastávky Železná Ruda-Špičák za 72 Kč. V Plzni vystoupím U Gery, svezu se tramvají na hlavní nádraží a odtud pojedu vlakem do Rudy. A na vše mi stačí jedna jízdenka.

... pojedu vlakem.

Pro cesty vlakem máte několik možností, jaké jízdenky si můžete zakoupit:

Pro cesty v rámci území IDPK osobními a spěšnými vlaky můžete použít pouze tarif IDPK, pokud si kupujete jízdenku na nádraží nebo ve vlaku. Pokud k nákupu jízdenky použijete e-shop ČD nebo mobilní aplikaci Můj vlak, můžete si i na tyto cesty koupit jízdenku v tarifu ČD s možností využití IN25.

Pro cesty v rámci území IDPK rychlíkem nebo expresem můžete využít jak tarif IDPK, tak tarif dopravce.

Pro cesty mimo území IDPK pak využijete tarif dopravce.

Pokud jste si před 1. 7. 2020 zakoupil/-a traťovou jízdenku ČD (týdenní, měsíční, čtvrtletní) pro cesty uvnitř kraje, smíte ji využít do konce její platnosti. Při dalším nákupu však bude nutné již využít předplatné jízdné IDPK. Pokud cestujete přes hranice kraje, traťové jízdenky bude možné zakoupit i po 1. 7. 2020. Doporučujeme Vám však prověřit, pokud cestujete do oblasti IDPK mimo Plzeňský kraj (Strakonice, Mar. Lázně apod.), zda by se Vám IDPK nevyplatilo více.

...cestuji na krátkou vzdálenost, ale přes hranici tarifních zón?

Pokud vaše cesta není delší než 10 km a během cesty nepřestupujete, tak můžete využít nepřestupní jízdenku IDPK, která vám bude platit na spoj, na kterém byla zakoupena.

Příklad: Jedu z Třemošné a chci vystoupit na zastávce U Gery v Plzni. Jedu přes dvě zóny 001 a 021, ale protože trasa je dle jízdního řádu jen 6 km, můžu využít nepřestupní jízdenku a dojet do Plzně za 12 Kč. Jen tuto jízdenku již nemůžu použít na další cestu po Plzni třeba tramvají.

Víte že,

... jedna cesta do 240 minut vás v rámci Plzeňského kraje může stát maximálně 72 Kč? A tuto jízdenku můžete použít i v MHD Plzeň?

... celodenní (24 hod.) jízdenka vás vyjde jen na 130 Kč? Nebo na 180 Kč, pokud chcete využít i MHD v Plzni? A tato jízdenka vám umožní cestu po celém území IDPK se všemi dopravci zařazenými do IDPK, včetně cesty v rychlíku a expresu.

... můžete k nákupu jízdenek využívat i mobilní aplikaci? Jízdenky si pohodlně zakoupíte předem v teple domova.

... ve vlacích ČD i nadále na území IDPK platí tyto jízdenky: IN100, IN Business, IN Senior, Celodenní jízdenka (síťová), Skupinová víkendová jízdenka (síťová), Jízdenka na léto, Kilometrická banka či všechny mezinárodní jízdní doklady

...dětí do 18 let, studenti do 26 let a senioři starší 65 let mohou při odbavení jako průkaz slevy využít Plzeňskou kartu, kde mají slevu nahranou, ale pro případ kontroly z Ministerstva dopravy se musí ve vozidle prokázat platným identifikačním dokladem (dětí a senioři) nebo platným žákovským průkazem (studenti).

... můžete za jízdenky v linkových autobusech a ve vlacích nově platit také platební kartou?

... všechny jízdenky, na nichž je uvedena zóna 001 Plzeň jsou přestupní na všechny linky MHD Plzeň?

3.1 Přeprava zavazadel, jízdních kol a psů

Přeprava zavazadel, jízdních kol a psů (mimo schránu) je velmi jednoduchá – nezávisle na Vaší cestě lze pořídit doklad za 20 Kč s časovou platností 240 minut nebo 40 Kč s časovou platností 24 hodin. Doklad můžete během cesty využít na všech spojkách v obvodu IDPK, kterými budete cestovat.

3.2 Přeprava jízdních kol

Kola, lyže, zavazadla či živá zvířata se přepravují za poplatek 20 Kč (na dobu 240 minut), případně za 40 Kč (platí na 24 hodin). Pes ve schráně se přepravuje zdarma.

Zdroj: www.idpk.cz/cz/jak-budu-cestovat-od-14-6-2020/

SBÍRKA PRO FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ KLOKÁNEK JANOVICE NAD ÚHLAVOU

Vážená paní ředitelko, paní starostko, rodiče a děti ze Základní školy v Lužanech,

děkujeme vám jménem vedení Fondu ohrožených dětí za podporu Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek v Janovicích nad Úhlavou.

V dnešní hektické době není taková věc samozřejmostí. Klokánek pečuje o děti zanedbané, týrané, zneužívané a jinak sociálně ohrožené. Děkujeme za váš projev zájem o děti pobývající v našem zařízení, které to nemají a neměly v životě úplně snadné. A nemohou za to, že se nevlastní vinou dostaly do tíživé životní situace.

Zároveň děkujeme paní starostce Petrželkové za organizaci, čas a ochotu naše zařízení podpořit.

S pozdravem

Anna Veseláková

ZŠ Lužany, dětem a rodičům z Lužan a okolí za podporu našeho Klokánku v Janovicích nad Úhlavou. Paní starostce Petrželkové za organizaci, ochotu a čas.

Děkujeme, že pomáháte

Janovice nad Úhlavou

Mgr. Alena Jandová
ředitelka Klokánku
Janovice nad Úhlavou

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych poděkovat všem žákům ZŠ Lužany a jejich maminkám, zaměstnancům i ostatním, kteří pro mě připravili krásné rozloučení při příležitosti mého odchodu do důchodu. Své díky posílám i OÚ v Lužanech a ostatním občanům, u kterých jsme vždy našli otevřená vrátka při našich akcích. Na šest let prožitých v lužanské škole budu vždy ráda vzpomínat. Díky moc!!!

Marie Hořká, vychovatelka ŠD

POHYB OBYVATELSTVA V ROCE 2019

NAROZENÍ

Vivien Nováková z Lužan čp. 87
Martin Seidenglanz z Lužan čp. 80
Tomáš Fremr z Lužan čp. 83
Valentýna Lorencová z Lužan čp. 139

ÚMRTÍ

Věra Volmutová ze Zelené Hory čp. 8	3. 7. 2019
Jaroslav Duchek z Lužan čp. 115	19. 7. 2019
Josef Šalom z Lužan čp. 149	13. 8. 2019
Anna Pěchoučková z Lužan čp. 113	16. 10. 2019
Josef Skála z Lužan čp. 10	27. 11. 2019

VĚNUJME TICHOU VZPOMÍNKU NA ZEMŘELÉ SPOLUOBČANY.

ODSTĚHOVÁNÍ

Jana Slavíková z Lužan čp. 36
Jiří Luděk Slavík z Lužan čp. 36
Petr Tesař z Dlouhé Louky čp. 49
Jiří Vaněk z Lužan čp. 160
Anna Tykvartová z Lužan čp. 88
Magdalena Egerová z Lužan čp. 79
Pavel Vránek z Lužan čp. 143
Aneta Vránková z Lužan čp. 143
Tomáš Řídký ze Zeleného čp. 4
Václav Šašek z Dlouhé Louky čp. 46
Šárka Šašková z Dlouhé Louky čp. 46
Šárka Šašková ml. z Dlouhé Louky čp. 46
Alžběta Kalčíková z Lužan čp. 121
Kristýna Pěchoučková z Lužan čp. 32
Martin Havránek z Lužan čp. 102
Jiří Matějka ze Zeleného čp. 1

PŘÍSTĚHOVÁNÍ

Pavel Housar do Lužan čp. 134
Jana Housarová do Lužan čp. 134
Jitka Kubánčiková do Lužan čp. 17
Jitka Kubánčiková ml. do Lužan čp. 17
Martin Němeček do Lužan čp. 161
Petr Tomšík do Lužan čp. 176
Iveta Tomšíková do Lužan čp. 176
Anna Majerová do Lužan čp. 123
Daniel Fořt do Lužan čp. 72
Jan Fořt do Lužan čp. 72
Stanislav Fořt do Lužan čp. 72
Hana Fořtová do Lužan čp. 72
Libuše Mikulecká do Lužan čp. 66

MÍSTNÍ KNIHOVNA LUŽANY V ROCE 2019

V roce 2019 byla místní knihovna přístupná veřejnosti každé úterý od ledna do června a od září do prosince v době od 18,00 do 19,00 hodin. Místní knihovna Lužany sídlí v budově Obecního úřadu v Lužanech čp. 25.

Stav knihovního fondu v majetku obce k 31. 12. 2019 je ve výši 405 knižních jednotek, z toho je 76 knih žánru naučného a 329 knih krásné literatury. Náklady na nákup periodik – Přeštické noviny a čtvrtletník Pod Zelenou Horou činil 330,- Kč. Nízký počet knihovních jednotek je z důvodu provedení revize knihovního fondu v majetku Obce Lužany, při které bylo vyřazeno celkem 600 knih – 373 knih pro dospělé, 119 knih pro děti a 108 naučných knih. Knihy byly nabídnuty dle § 17 Knihovního zákona č. 257/2001 Sb. Městské knihovně v Přešticích, ostatním knihovnám, Základní škole v Lužanech a široké veřejnosti. Knihy byly následně ekologicky zlikvidovány.

Za rok 2019 byla provedena výměna 2 knižních souborů z Městské knihovny v Přešticích s celkovým počtem 290 knih. V letošním roce proběhla jedna porada knihovníků v Městské knihovně v Přešticích dne 11. 12. 2019, kde proběhl zároveň seminář na téma Webové stránky knihovny, a byly probírány aktuální knihovnické záležitosti.

K 31. 12. 2019 je registrováno 87 čtenářů, z toho čtenářů do 15 let je 20. Během tohoto roku navštívilo knihovnu 226 čtenářů. Počítač s veřejným přístupem k internetu nenavštívil nikdo. Webové stránky knihovny navštívilo celkem 2 040 virtuálních návštěvníků. Čtenáři si vypůjčili 19 naučných knih pro dospělé a 663 knih beletrie pro dospělé, 9 knih naučných pro děti a 488 knih beletrie pro děti a za rok 2019 bylo půjčeno 70 časopisů. V těchto počtech je již započítáno 375 prolongací – výpůjček, které se po měsíci fiktivně prodlužují a musí se též evidovat.

Od ledna 2019 do března 2019 se do prostor knihovny přestěhovaly dvě kanceláře obecního úřadu na dobu, kdy probíhaly stavební práce v prvním patře budovy.

Věra Petrželková

Obecní úřad blahopřeje všem níže uvedeným jubilantům, kteří v druhé polovině roku oslaví výročí narození, a přeje jim do dalších let hlavně hodně zdraví, štěstí a rodinné pohody. V důsledku pravidel ochrany osobních údajů jsou uvedeni jen jubilanti, kteří s uveřejněním vyslovili souhlas.

ČERVENEC:

Magdalena Benediktová (78)
František Berka (75) – Zelené
Zdeňka Altmannová (84)
Nad'a Horáková (74)
Miloslava Červená (80)
Eliška Bořilová (92)
Marie Burianová (71)
Mgr. Jaroslav Matějka (90) – Zelené

SRPEN:

Jaroslava Skálová (75)
Jaromír Švyhla (71)
Václav Andrlé (80)
Josef Němeček (72)
Václav Hodan (73)
Miloslav Krýsl (78) – Dlouhá Louka
František Rymus (77)
Anna Andrllová (71)

LISTOPAD:

Barbora Živná (83) – Dlouhá Louka
Jiří Dlouhý (72) – Zelené
Zdeňka Kaňáková (70) – Dlouhá Louka
Hana Zábršová (77)
Karel Beneš (78) – Zelené
Stanislav Strizel (75)
Anna Žižková (71) – Zelené
Jaroslav Wojnar (70)
Anna Klinerová (74) – Dlouhá Louka

ZÁŘÍ:

Václav Regner (72)
Milada Francová (72)
Jiřina Koktánová (86)
Eva Hodanová (71)
Zdeňka Kratochvilová (87)
Ing. Marie Benediktová (80)
Ing. Miroslav Písař (80)

ŘÍJEN:

Václav Kožíšek (71)
Marie Racková (77) – Zelená Hora
Marie Volfová (74)
Josef Bartoník (82)

PROSINEC

Božena Vránková (76)
Jiřina Budková (90)
Josef Živný (77) – Dlouhá Louka
Josef Černý (89)
Věra Písařová (77)

BLAHOPŘÁNÍ

Blahopřejeme paní Anně Kochmanové, která se 19. 6. 2020 dožila plna životního elánu v kruhu své rodiny a přátel významného životního jubilea 90 let. Paní Kochmanová je rodačka z Dlouhé Louky č. p. 34.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

O prvním lednovém víkendu proběhla tradiční Tříkrálová sbírka, kdy koledníci v Lužanech vybrali od dobrovolných dárců finanční částku ve výši 13 386,- Kč a v Dlouhé Louce pak částku 2 908,- Kč.

Tříkrálová sbírka z roku 2019 byla v našem okolí rozdělena přes Farní charitu Přeštice do Domova pokojného stáří Naši paní Klatovy, do Stacionáře pro dospělé osoby se zdravotním postižením a seniory Kristián v Přešticích a samozřejmě byla podpořena činnost Farní charity Přeštice. Přes Farní charitu Dobřany byla příspěvkem na podporu ekonomicky slabých klientů podpořena Diakonie, středisko Radost Merklín.

NÁZEV AKCE	TERMÍN	ORGANIZACE	MÍSTO KONÁNÍ
OSH PJ – Shromáždění delegátů	29. 8. 2020	OSH PJ	KD Lužany
Lužanská prakiáda	září 2020	TJ Sokol Lužany	Hřiště TJ Sokol Lužany
Pouťová zábava	12. 9. 2020 (21.00)	SDH Lužany	KD Lužany
Lužanská „50“	26. 9. 2020		
Setkání seniorů	10. 10. 2020	OÚ Lužany	KD Lužany
KSH PK – Shromáždění delegátů	17. 10. 2020	KSH PK	KD Lužany
Divadelní představení „Hadrián z Římsu“ (Ochotníci z Tachova)	24. 10. 2020	Ochotnický kroužek Lužany	KD Lužany
Oslava Sv. Martina	7. 11. 2020 (17.00)	OÚ Lužany	Lužany
Zájezd na divadelní představení – odložené z května (pro maminky)	27. 11. 2020 (19.00)	OÚ Lužany	Káčko Dobřany
Výroční valná hromada & Setkání bývalých hráčů	listopad 2020	TJ Sokol Lužany	KD Lužany
Tvorba adventní dekorace	28. 11. 2020	OÚ Lužany	Zasedací místnost OÚ Lužany
Mikulášská nadílka	4. 12. 2020	OÚ Lužany	KD Lužany
Valná hromada SDH Lužany	12. 12. 2020	SDH Lužany	KD Lužany
Vánoční koncert	prosinec 2020	OÚ Lužany	Zámek Lužany
Vánoční pochod	25. 12. 2020 (9.00)	TJ Sokol Lužany	
Šipkový turnaj	25. 12. 2020	Šipkaři „Běsnící komáři“	KD Lužany

KULTURA

DĚTSKÝ BÁL

Dětský bál z 25. ledna 2020 si připomeňme ve fotografiích. Nechyběl tanec, soutěže, tombola ani občerstvení.

Dovolte, abychom vás seznámili se všemi vystoupeními, která jsme odehráli s divadelní hrou Brouk v hlavě v roce 2019. Po naší premiéře, která se konala v prosinci 2018 k 100. výročí ochotnického divadla v Lužanech, jsme se rozjeli 16. února 2019 do Káčka v Dobřanech. Čekal na nás vyprodaný sál místního kina a atmosféra zde byla opět výborná.

18. května jsme zavítali do sousedních Borov. I tady jsme byli mile přivítáni místními obyvateli. Po letní přestávce jsme opět navštívili sousední obec, tentokrát Příchovice, kde jsme vystoupili 19. 10. 2019. Zajímavostí je, že jsme byli první, kteří vystoupili na zcela nové podlaze na jejich jevišti. Reakci paní starostky na naše vystoupení si můžete přečíst níže. Hned druhý den 20. 10. jsme navštívili kamarády ve Kbele, i tam mělo naše vystoupení úspěch.

Divadelní víkend jsme měli i 23. listopadu - hráli jsme ve Všerubech na okrese Plzeň-sever a druhý den, 24. 11. pak ve Stodu. Starosta Všerub byl velice mile překvapen, protože hra Brouk v hlavě je jeho srdeční záležitost a konstatoval, že jsme dosáhli kvalitou představení k výkonům profesionálních herců. Závěr roku patřil opět Lužanům, kde jsme u příležitosti 50. výročí otevření Kulturního domu v Lužanech odehráli hru s 2. alternacemi.

V letošním roce jsme hráli pouze dvě představení, další se kvůli koronaviru nemohla odehrát. Začali jsme v Nekmíři, okres Plzeň-sever, a to 26. ledna, kde nás čekal opět plný sál diváků a další představení bylo v zrekonstruovaném kulturním zařízení v Kvíčovcích v sobotu 7. března. Zde jsme hráli všem ženám k jejich Mezinárodnímu dni žen. Tady organizátoři přiznali, že viděli naše představení ve Stodu a zatoužili jej mít u nich v Kvíčovcích.

Tímto bychom chtěli poděkovat všem organizátorům, kteří nás pozvou a většinou nám připraví bohaté pohoštění po představení. Věřte, že i herci po tříhodinovém představení a několika hodinách příprav mají hlad jak vlci. Máme ještě rozjednáno další účinkování, doufejme, že se situace bude vyvíjet pozitivně a my se budeme moci s naší hrou ještě několikrát prezentovat.

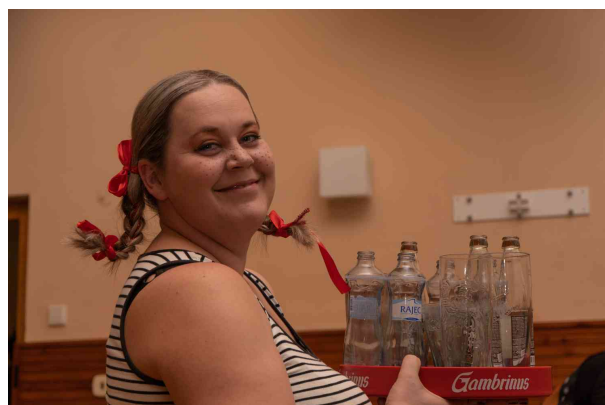
BROUK V HLAVĚ – článek z Příchovických novin 4/2019

Lužanští ochotníci už u nás účinkovali dříve, takže víme, že jsou úžasní. Jsou vždycky perfektně připravení, mají krásné kostýmy i kulisy. Takže i tentokrát jsme očekávali, že jejich představení Brouk v hlavě bude výborné. A ono nebylo výborné, bylo totiž excelentní! Snad jediná drobná „vada na kráse“ tohoto výjimečného kusu byla, že bylo delší, než jsme zvyklí a vydržet sedět na nepohodlných židlích trochu odvádělo pozornost od jinak naprosto excelentního výkonu herců. Že se amatérští herci pustí i do zpívání – to už jsme u nich zažili, a dalším jejich kouskem byla dvojrole jednoho z herců, což zvláště na divadle je velice náročná disciplína, tak to tedy klobouk dolů. Ale nechci vyzdvihoval jen výkon jednoho herce, všichni byli úžasní, mě mrzelo nejvíce to, že diváků nepřišlo mnoho. Ale domnívám se, že příčina byla v tom, že se sešly dvě akce ve stejný den. V sousedních Přestvicích totiž zrovna byl koncert Carminy, která slavila 30 let od svého založení. Já ale věřím, že jsme se lužanskými ochotníky neviděli naposledy a budeme doufat, že zase někdy přijmou naše pozvání a představí se našemu publiku.

Paulína Nohavová

Divadelní bál, řekněme již tradiční, si lužanští ochotníci naplánovali na pátek 21. 2. 2020. K tanci a poslechu nám všem opět hrála výborná kapela Přestická šestka, která vždy dokáže naplno rozjet zábavu a to nejen na parketu. Tu pravou atmosféru navodily samozřejmě až postupně přicházející nápadité masky a kostýmy. V letošním roce se masky téměř ani nemohly vejít na sál lužanského kulturního domu. Všichni byli bezvadní, ale bohužel vyhodnocené masky mohou být jen některé. V letošním roce si prvenství odnesly slepice, druzí byli Bavoráci, třetí mouchy, na čtvrtém místě se umístil cirkus, na pátém pak mimina v nákupních koších a na šestém místě medúzy. Byla vyhlášena i jedna speciální cena za nápaditost – sirky.

S vyhlášenými maskami se můžete seznámit na další straně. Děkujeme Milanu Janochovi, bez kterého bychom si fotografie z divadelního bálu nemohli prohlédnout. Při zábavě byly prodávány sušické tyčinky, výborné věnečky od Hanky Lindnerové a nechyběla ani dámská volenka, při které ženy dostávaly ručně vyráběné květiny. O půlnoci pamatovali ochotníci také na 70. narozeniny, které slavil p. František Kubaň. Děvčata mu zaspívala Pražské kuplety a dostal od nich narozeninový dort.

OCHOTNICKÝ KROUŽEK

HLÁVKOVO PŮSOBNÍ VE VÍDNI

V jednom z minulých Lužanských občasníků jsme se dozvěděli, že od roku 1860 do roku 1862 pracuje Josef Hlávka na největším projektu svého života vůbec, na černoveckém komplexu. V tomtéž období řídí dostavbu kostela Panny Marie ve Vídni. V roce 1861 vyhrává soutěž na výstavbu Dvorní opery ve Vídni. Stavět začíná na podzim téhož roku. V roce 1862 přijímá zakázku projektu na novou Zemskou porodnici v Kateřinské ulici v Praze (kterou jsme již také představili). Ještě v tomtéž roce projekt předkládá, a když Českým zemským výborem určení stavitelé Bělský a Václavík si na tuto stavbu netroufají a odstupují od ní, Hlávka ji převezme a dozorem pověřuje svého architekta Čenka Gregora. Zemská porodnice je pak postavena za tři roky v letech 1867 až 1870. V letech 1862 – 1964 staví dle vlastního návrhu vídeňské obchodní domy Schmitt, Schöller na Opernringu č. 6 a obchodní dům Böhler na Elisabethstrasse č. 12. Dále pak v tomto období postavil farní kostel v Köpfingu v Horních Rakousích a několik desítek činžovních domů ve Vídni. Nejzajímavější jsou poblíž radnice. Tvář města též obohatily domy rytíře Alexandra Schoellera v Bagnergasse – postaven 1863 – 1864, rytíře Antona Fischera na Elisabethstrasse č. 12 – 1862 (zbořen kolem r. 1956), Petzolda, Tichého v Burggasse (1863) a Herolda blízko kasáren na Senném trhu. Současně kromě těchto vlastních projektů stihl působit jako stavitel projektů jiných architektů, a to budov velmi investičně nákladných. Kromě Dvorní opery a kostela Panny Marie postavil v letech 1863 – 1865 podle plánů Friedricha Schmidta Akademické gymnázium v Christinengasse č. 6 v novogotickém slohu, v letech 1865 – 1867 staví vídeňské Dvorní muzeum, Velmistrovský palác německého řádu a palác arciknížete Viléma na Parkringu. Dále staví Anglický zemský dům a synagogu, na okraji Vídně rozsáhlý vojenský areál včetně jezdecké školy a arzenálu a ještě stihá přistavit křídlo v paláci Maxe Fürstenberka. V roce 1866 začíná stavět velký kostel sv. Ottmara v centru čtvrti Landstrasse. Jak tento kostel, tak gymnázium jsou mistrovskými ukázkami Schmidtova hlubokého studia gotiky a toho, jak lze uvést v život mrtvé slohy minulých let.

Hlávka je jako v začarovaném kruhu. Čím více a intenzivněji pracuje, tím větší zájem o svou práci vzbuzuje. Prostě, kdekdo chce stavět jen prostřednictvím Hlávkovy kanceláře, pro preciznost, relativní levnost a rychlost, s jakou Hlávka stavěl. Jenže vše má své meze. Hlávka se pod touto neúnosnou zátěží začíná hroutit. Chce to prostě stop stav, jenže jak? Typickým příkladem tohoto kruhu, z něhož nebylo možno vypadnout, byla právě stavba zmíněného paláce arciknížete Viléma na vídeňském Parkringu, který se měl stavět podle Hansenových plánů ve slohu italské renesance. Hlávka je vyzván, aby podal nabídku na stavbu. Ze společenských, ale ani obchodních důvodů, si nemůže dovolit tuto výzvu jen tak odmítnout, a tak se pokusí, alespoň v tomto případě, prorazit onen kruh, a to tím, že v nabídce udá cenu mnohonásobně větší, než je obvyklé, v naději, že nebude přijata. K jeho nemilému překvapení však arcikníže s nabídkou souhlasí a práci Hlávkově zadává. Prostě, nezáleží-li někomu příliš na penězích, může si dovolit zaplatit jméno, a o to zřejmě arciknížeti šlo, protože kam by to měl okna, kdyby nějaký rytíř měl od Hlávky palác a on arcikníže, by na to neměl? Jen si při dokončení stavby posteskl, že má na talíři neustálé výčitky šetrného císaře o příliš drahé stavbě. Ostatně císař

měl pravdu. Za pět set tisíc zl. mohl mít arcikníže paláce nejméně dva.

Hlávka si svojí až fanatickou pracovitostí získal ohromné jmění a tak ještě k tomu všemu přistupuje ke stavbě vlastních vídeňských činžovních domů. V roce 1866 to je dům č. 22 v Löwengasse, 1868 dům č. 15 v Kegelgasse a v roce 1871 domy č. 28 – Löwengasse, č. 33 a 35 v Hetzgasse. K tomu, aby celý tento dosud jmenovaný výčet mohl být postaven, by nestačila jen jeho neuvěřitelná pracovitost. Bez dobře fungující stavební kanceláře by jen těžko uspěl. Základ kanceláře, získaný tak nečekaně a šťastně od Šebka, Hlávka značně zvelebil a rozšířil. Zaměstnával devatenáct architektů, takže posléze byl schopen, díky takto vybavené kanceláři a své neuvěřitelné pracovitosti, mít neustále rozestavěno a vyprojektováno více než padesát staveb najednou, a to staveb nijak podřadného významu. Jak jste si ve výčtu mohli všimnout, byly to objekty převážně složité a náročné, vyžadující mimořádnou péči a stavební opatření, uvážíme-li tehdejší stavební techniku, kdy nebyly stroje a se železem se teprve začínalo. Některé z uvedených staveb rozhodně stojí za bližší pohled.

Vídeňská Dvorní opera, která dodnes vévodí celému náměstí – známému Opernringu – působí v detailech velmi půvabně. Architekti Eduard van der Nüll a August von Siccardsburg ji navrhli ve slohu francouzské renesance. Fresky od Moritze Schwinda, znázorňující výjevy z Mozartovy opery Kouzelná flétna, zdobí průčelí pěti obloukových lodžii, zároveň s bronzovými postavami Heroismu, Dramatu, Fantazie, Komiky a Lásky. Okřídlení oři s Múzami zdobí střechu a ve foyeru jsou vkusně vyvedena poprsí hudebních skladatelů spolu s obrazy Moritze Schwinda. Nástropní malba v hledišti je dílem Carla Rahla. K výzdobě Opery přispěl některými obrazy i český malíř Karel Svoboda. Od této stavby se očekávalo, že bude vskutku důstojnou reprezentací kultury habsburské říše. Hlávka se ujímá stavby Opery na podzim roku 1861 a postaví ji poměrně rychle za necelých osm let (pařížská se stavěla o tři roky déle). Je to první a bohužel i poslední spolupráce profesora se svým žákem, a přitom hned na tak velkolepém a úspěšném díle.

Opera pojme dva a půl tisíce diváků a stavební náklady i s vnitřním zařízením dosáhly šest milionů zl., které z pěti šestin pohltilo vnitřní zařízení. O vítězství Hlávky v konkursu zřejmě také do jisté míry rozhodly poměrně nízké náklady na stavbu samotnou, které Hlávka v nabídce uvedl. Za stavbu Opery požadoval 965 tisíc zl. Jestliže se uvádí, že její stavbou získal podstatný kapitál do svého

rostoucího jmění, a to 400 tisíc zl, dá se předpokládat, že perfektním řízením a organizací stavby postavil Hlávka budovu za 565 tisíc zl. Dokázat to nebylo lehké, ale Hlávka byl svou šetrností pověstný – ovšem pozor, nebylo to šetření projevující se používáním nekvalitních materiálů, šílením všeho a podobně.

Opera je slavnostně otevřena 25. května 1869 Mozartovou operou Don Juan. Svou lóži obsazuje i císař František Josef I., který předává Hlávkově symbolický zlatý klíč od Opery a zároveň mu věnuje stříbrné kladívko, zednickou lžici a mísu, rekvizity použité při pokládání základního kamene dne 8. 5. 1861 vlastní císařovou rukou. Dokončením Opery získává Hlávka zároveň titul stavebního rady. Těžko říci, co Štěstěně provedli tvůrci Opery, ale na rozdíl od Hlávky se k nim zachovala velmi zle. Odborníkům se nějak začalo nepozdávat, že tak významná budova stojí částečně v bývalém městském příkopu, a výhrady začali mít i k celkovému architektonickému pojetí stavby. Kampaň, která se kolem rozvíří, ovlivní nakonec nepříznivě i samotného císaře – ostatně je o něm známo, že se rozhodně více vyznal ve vojenských uniformách než v architektuře – a to nepřímo rozhodne o osudu architektů Opery. V roce 1868 Eduard van der Nüll ukončuje svůj život sebevraždou a o několik týdnů později umírá i architekt Siccardsburg na srdeční slabost. Nedožili se tedy ani slavnostního otevření Opery.

Z obchodních domů Schöller, Schmitt, Böhler je architektonicky nejzajímavější první jmenovaný, který také jako jediný je dosud zachován, i když již neslouží svému účelu. Přestože prošel několika rekonstrukcemi, stále dobře připomíná Hlávkův talent. Má výraznou architekturu a výzdobu – ve dvoře je fontána se sochou starořímské bohyně polní úrody Céres. Obchodní dům Schmitt se dožil jen roku 1912, kdy byl nahrazen novostavbou, a podobný osud měl i dům Böhler, ale až daleko později, v roce 1958.

Přestože Hlávkovy vídeňské činžovní domy nepatří ke kdovíjakým skvostům architektury, pozastavme se i u nich. Jejich stavba totiž patří do období, kdy se pomalu uzavírala jedna z kapitol Hlávkovy života. Mladý, úspěšný a slavný stavitel si stál finančně už natolik dobře, že mohl konečně myslet na sebe a rodinu. V roce 1866 kupuje pro svou matku za 330 tisíc zl. od barona Ringhoffera velkostatek Lužany včetně zámku, vesnic a dvorů Skočice, Dlouhá Louka a Vlčí. Paní Hlávková prodává rodný domek v Prešticích a ujímá se velkého hospodářství. Pro sebe staví Hlávka již zmíněné činžovní domy v těsném sousedství kostela sv. Ottmara. Při zahájení jejich stavby každý předpokládal, že budou vynikat jak architektonickým, tak výtvarným řešením. Věhlasný architekt se však v tomto případě projevil jako dobrý podnikatel a postaví si typické

činžovní domy, které však jsou vysoce rentabilní – čistý příjem například za rok 1906 – 1907 činí kolem 61 tisíc korun. Pro domy volí jednoduchou fasádu, jeho ruka je též cítit v účelném, střídém a úsporném řešení. Oproti dnešním panelákům, kde se tyto atributy také vehementně prosazovaly, jsou však překrásné a estetické. V domě č. 22 v Löwengasse si Hlávka upravuje byt pro sebe a svoji rodinu. Je to byt č. 11 až 14 v prvním poschodí, kam se v roce 1866 nastěhuje se svou manželkou a tchyní Josefou Čermákovou. Záhy se tento byt stává vyhledávaným vídeňským salónek, kde Hlávka často hostí své slovanské přátele, a to zejména v pravidelných pátečních večerech. Hlávka si i při své šílené pracovní zátěži dokáže najít chvíle pro společenské dění i pro kulturní život. Hlávkoovo společenské postavení a jeho rozsáhlé styky mu otevírají dveře i k vídeňské aristokracii. Často je zván na plesy a večírky, kterých se – zbude-li čas – zúčastňuje. Rád vyšetří čas i na nějaký ten koncert nebo divadlo. Ve „své“ Opeře si celoročně předplácí lóži, kterou ochotně půjčuje přátelům, přijedou-li do Vídně. Najde si dokonce čas i na turistiku, dobře zná krásné okolí Vídně. Jak je vidět, mladý Hlávka dokáže využít veškerých požitků, které Vídeň nabízí. Nikdy však jim nedává přednost před prací. Ta je vždy na prvním místě, a až potom vše ostatní.

Zdroj: Pavel Ries – JOSEF HLÁVKA, největší český mecenáš

Zámek Josefa Hlávky v Lužanech

bude v roce 2020 mimořádně zpřístupněn veřejnosti v těchto dnech:

červenec 2020 - zavřeno

25. srpna – 30. srpna 2020

Úterý - neděle

12.září – 13.září 2020

Víkend - Dny Evropského dědictví

19.září – 20.září 2020

Víkend - Dny Evropského dědictví

LUŽANSKÁ „50“ - ROK 2019

Jelikož letos na jaře se kvůli koronaviru neděje prakticky nic, což se logicky dotklo Lužanské 50, tak jsme se rozhodli trochu zavzpomínat na dva předcházející půlročníky roku 2019.

Na jaře jsme absolvovali výlet do Stoda, respektive do Holýšova. Výjíždka byla naplánována na sobotu 8. 6. 2019 a startovalo se tradičně v 10:00 hod. z parkoviště pod nákupním střediskem. Účast byla opět hojná, což udělalo organizátorům výletu velkou radost. Na start se tentokrát postavilo bezmála 50 cyklistů.

Trasa výletu byla naplánována přes Skočice, Oplot, Soběkury, osadu Chalupy, projelo se kolem Křížového vrchu, na který už jsme se v rámci Lužanské 50 v minulosti také podívali. Následně jsme přes město Stod dojeli do Holýšova, což bylo zhruba v polovině trasy výletu. Zde měli účastníci vyjíždky možnost navštívit Dům dějin Holýšovska, kde byla mimo jiné možnost prohlédnout si kopii listiny z roku 1273, ve které je poprvé zmíněn Holýšov, výrobky sklárny rodiny Zieglerů a zařízenou domácnost a školu ze 30. a 40. let 20. století. Další část expozice Domu dějin Holýšovska je zaměřena na historii Holýšova za II. světové války, kde byla možnost na mapě si prohlédnout, kudy procházela hranice druhé Česko – Slovenské republiky po 30. září 1938. Dále zde bylo možné si prohlédnout výrobu v muniční továrně Metallwerke Holleischen GmbH a podívat se, co třeba nosily ženy v pobočce koncentračního tábora v Holýšově nebo se seznámit s tím, jak probíhalo osvobození Holýšova. V Holýšově bylo také naplánováno občerstvení v baru Sixtysix, kde byla velmi příjemná a schopná obsluha, která nás bez problémů a dlouhého čekání všechny nasytila i napojila.

Odpocínek v tomto baru byl ovšem trochu narušen informací o tom, že se nám po cestě ztratil jeden z účastníků

výletu. Jednalo o Jirku Vránka, který se od pelotonu oddělil na trase někde mezi Stodem a Holýšovem. Jirkův otec Pavel Vránek se snažil Jirku najít, ale v neznámém a členitém terénu bylo toto velmi složité a najít se mu ho nedařilo. Byla tedy vyrozuměna Policie ČR a část účastníků se vydala ztraceného Jirku hledat.

Pavel Vránek s několika dalšími účastníky se dostavil na obvodní oddělení PČR v Holýšově, kde byly policii předány potřebné informace k identifikaci hledaného Jirky Vránka. Mimo jiné byla prostřednictvím Dominika Buriana na policejním počítači vyhledána Jirkova fotografie z facebookového profilu, která policii značně usnadnila hledání a předávání informací dalším hlídkám PČR, jež se do hledání zapojily. Celkem Jirku hledaly čtyři policejní hlídky (Holýšov, Stod, Horšovský Týn, Přestice) a poměrně početná skupina účastníků vyjíždky. Po jisté době intenzivního hledání byl Jirka nalezen policejní hlídkou z Horšovského Týna v obci Hradec u Stoda, kde odpocíval, protože byl již unaven hledáním ztraceného pelotonu. Skupina „pátračů“ (část účastníků L50) dojela do Hradce, kde si Pavel Vránek Jirku od policie převzal. Pátrací akce dobře dopadla, Jirka byl živ a zdrav nalezen a společně se skupinou pátračů se vydali na cestu domů. Z důvodu rostoucí únavy, hladu a žízně se skupina cestou malinko odklonila od plánované trasy a v Merklíně v Restauraci u Josefa si dopřála zasloužený odpočinek.

Po nasycení, napojení a načerpání potřebných sil se skupina rozjela k cíli, kterého bez problémů dosáhla již po plánované trase. Mezitím dorazil zbytek pelotonu přes Lhotu, Kloušov, Otěšice, Roupov a Dlouhou Louku do cíle v Lužanské hospodě, kde měli cyklisté rezervovaný stůl. V příjemném prostředí Lužanské hospody počkali účastníci na kamarády z pátrací skupiny a společně pak probírali nevědní zážitky až do pozdních nočních hodin. **VŠE DOBRĚ DOPADLO, COŽ JE DŮLEŽITÉ!** Na tuto divokou Lužanskou padesátku se bude asi dlouho vzpomínat, a to je dobře :O)

pokračování z minulé strany

Podzimní Lužanská 50 nebyla sice okořeněna tak silnými zážitky, ale i tak se jednalo o velmi pěkný a zajímavý výlet, který tentokrát připadl na sobotu 28. 9. 2019. Tradičně se opět startovalo v 10:00 hod. z parkoviště pod nákupním střediskem. Vyjíždka přilákala více než dvacet cyklistů, což je na podzimní padesátku velmi slušný počet. Organizátoři všem zúčastněným děkují.

Trasa zavedla účastníky do Chudenic k rozhledně Bolfánek. Jelo se přes Dlouhou Louku, Roupov, Bolkov, Ptenín, Háje, Těšovice, Bukovou horu, Zichov, Kaničky až na Rozhlednu Bolfánek u Chudenic. Trasa vedla velmi členitým, kopcovitým a náročným terénem, a to tak pěkně, že někteří účastníci ze samé radosti nad krásou trasy skákali za jízdy po hlavě přes řídítka. Normálně by si člověk natloukl, ovšem je-li člověk starostou, umí padat tak, že se nestane nic (zaplat' bůh) a jede se dál, vid' Věrko... :O) Někteří účastníci již neměli sílu na závěrečné stoupání k rozhledně a jeli rovnou do Chudenic, kde bylo v minipivovaru Stará škola zajištěno občerstvení. Nahoru na rozhlednu vyjeli jen opravdu silní jedinci s vůlí Alexeje Petroviče Maresjeva :O)

Jedni z těch, kteří vyjeli k rozhledně:

Fotograf: Ing. Tomáš Pelíšek...rovněž silný jedinec, který vyjel až nahoru :O)

V minipivovaru čekalo na všechny překvapení – dlouholetí účastníci Lužanských padesátek Jaruš Burianová, Petra Kozinová a Pavel Pěchouček (Bálek), kteří ovšem tentokrát nemohli jet, přijeli do Chudenic autem, aby kamarády cyklisty alespoň pozdravili a podpořili před zpáteční cestou. Překvapení bylo o to příjemnější, že Jaruš s sebou přivezla pekáč výborné buchty na posilňenou. Po dostatečném občerstvení sil začal peloton postupně vyjíždět do druhé poloviny výletu, jehož trasa byla neméně náročná a vedla přes Bělýšov, Chlumskou, Běleč, Mezihoří, Lhovice, Červené Poříčí, Jino, Nezdice, až do Lužanské hospody, kde je již tradičně cíl celého výletu. Cestou zpět podklouzlo kolo nejstaršímu účastníkovi L50 panu Fořtovi a při pádu došlo k lehkým odřeninám a naraženinám. Tato malá nepříjemnost ale tohoto úctyhodného a zarputilého cyklistu neodradila – s ostatními dojel do cíle a pivo v Lužanské hospodě vše spravilo. V Červeném Poříčí vedla trasa kolem domu našeho kamaráda Jirky Jílka – inu zařukali jsme a Jirka i s manželkou Štěpánkou byli doma. Srdečně a hojně nás pohostili a zbytek trasy absolvovali s námi.

Na podojezdové konferenci v Lužanské hospodě vládla příjemná atmosféra, ostatně jako vždy. Byla to hezká vyjíždka, pojedeme zas.

Závěrem s politováním všem oznamujeme, že jarní L50 roku 2020 se z důvodu nablblého koronaviru neuskuteční. Velmi nás to mrzí, ale je to tak :O(Zachovejte nám přízeň a hlavně hodně jezděte, ať máte na podzimní L50 natrénováno. Poslední víkend v září se na vás těšíme!

ČINNOST SDH LUŽANY

Letošní rok pro hasiče začal tradičně – hasičským bálem. Lidí se sešlo poměrně dost a myslím, že se všichni přítomní dobře bavili.

Asi nebudeme jediní, komu letošní pandemie zasáhla do života. Dvě velké akce okresního a krajského sdružení hasičů, které měly proběhnout na jaře v Kulturním domě v Lužanech, se již neuskutečnily z důvodu vyhlášení nouzového stavu. Mělo se jednat o shromáždění delegátů sborů okresu Plzeň – jih, za kterého měli vzejít kandidáti na následné jednání delegátů okresů Plzeňského kraje, kde by byli zvoleni zástupci dobrovolných hasičů na 6. celostátní sjezd.

Obě tyto akce budou nakonec uspořádány v Lužanech v náhradním termínu, a to 29. 8. a 17. 10. Následně bude posunuto i jednání celostátního sjezdu, nejvyššího orgánu Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, které je naplánováno na 12. 12. 2020 do Brna.

Z důvodu vládou vyhlášených hygienických opatření byly zrušeny veškeré postupové soutěže dětí, dorostenců i dospělých, tudíž jsme přípravu na soutěže ani nezačali.

V měsíci únoru byla provedena výměna oken a vstupních dveří do hasičské zbrojnice. Rozhodli jsme se, že kromě začistění oken a vybělení místností po výměně oken provedeme rozsáhlejší rekonstrukci. Poslední velké stavební úpravy, kdy byla v podstatě vybudována nová zbrojnice, proběhly v roce 1976.

Již v březnu v době vyhlášeného nouzového stavu jsme na brigády docházeli ve dvojicích. Provedli jsme vybourání dveřních otvorů do půdního prostoru za zasedací místností. Tyto prostory byly poté vyklizeny od starých prken, trámů a dalšího dřevěného materiálu. Vzhledem k tomu, že vynesené dřevo bylo silně napadené červotočem a dřevokaznými houbami, bylo preventivně provedeno ošetření krovu. Poté došlo k vyrovnání podlahy recyklátem a zabetonování celého půdního prostoru. Oslovená firma, která měla provést dopravu betonu do podkrovní a betonáž, se již neozvala a tak jsme přistoupili k osvědčené metodě – doprava ve vědrech po schodech. Naštěstí již byly vyhlášeny určité úlevy ze strany vlády a hned den poté jsme se sešli na betonování v hojném počtu. Samotné zednické práce provedli J. a P. Vránec.

Další prací bylo nahození a štukování zdí v nových místnostech. Pak už následovalo zateplení stropu zasedací místnosti, montáž sádkokartonu, montáž topení, oprava a instalace elektrických rozvodů v celém objektu. V současné době je již v nových místnostech položena podlahová krytina, postupně se tam stěhují exponáty a před dokončením je kuchyňka. Souběžně s rekonstrukcí nadzemního podlaží se pracuje i v garáži, skladu materiálu a v šatně mužů v přízemí.

Ještě letos by měla následovat likvidace objektu mandlu, který nahradí nový přístřešek na hasičskou techniku a bude proveden nátěr fasády hasičské zbrojnice.

Rekonstrukci financuje Obec Lužany, veškeré práce kromě montáže oken a sádkokartonu jsme si provedli sami.

Věříme, že rekonstrukce vnitřních prostor zbrojnice bude brzy dokončena a rádi se opravenou zbrojnicí při vhodné příležitosti pochlubíme veřejnosti. Do současné doby bylo odpracováno cca 350 brigádnických hodin.

Přestože jsou mezi námi hasiči, zejména členové výboru, kteří již odpracovali na rekonstrukci hasičské zbrojnice 50 a více brigádnických hodin, počáteční nadšení členů a příznivců pomalu vymizelo a na brigády dochází čím dál tím méně členů.

V měsíci květnu ještě provedli hasiči plánovaný sběr železného šrotu v Lužanech, Zelené Hoře a v Zeleném.

Václav Petrželka, starosta sboru

Z HISTORIE VÝSTAVBY HASIČSKÉ ZBROJNICE

Kronika r. 1976

.....Dále se provedla nástavba požární zbrojnice, která bude omítnuta zvenčí až v roce 1977. Tato akce byla odhlasována všemi členy PS, že každý člen odpracuje 30 hodin zdarma. Zpočátku byl zájem značný, zvalo se osobně i místním rozhlasem. Postupem času zájem ochabl u některých členů a jsou i takoví jedinci, kteří mají odpracováno 3 – 5 hodin. Ale nutno vyzdvihnout i takové, kteří mají odpracováno 30 i více hodin, jako např. manželé Tykvartovi čp. 30 měli už v červenci odpracováno 83 hodin zdarma. P. Budek Karel čp. 108, důchodce zedník, odpracoval svůj závazek a pokračoval dále za mzdu a odpracoval celkem 204 hodiny, a proto byl na výroční schůzi odměněn dárkovým balením poživatin.

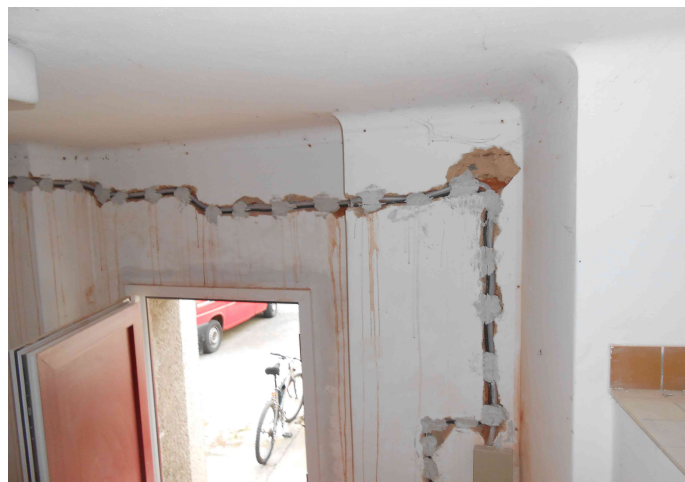
Do konce roku 1976 bylo vyčerpáno 50 tisíc korun ze 102 tisíc, které jsou plánovány na tuto akci.

Kronika r. 1977

Výňatek z výroční členské schůze: Závazek dokončit nástavbu požární zbrojnice k 60. výročí VŘSR a jeden z bodů volebního programu bylo splněno předčasně, a to 23. 10. 1977. Bylo odpracováno celkem 4 650 hodin brigádnických, z toho placeno 496 hodin. P. Zalabák pak poděkoval všem, kteří se na nástavbě podíleli a zvláště p. Karlovi Budkovi staršímu a p. Františku Červenému čp. 104. Oba jsou už starší důchodci, kteří zde odpracovali nejvíce hodin.

Fotografie z rekonstrukce hasičské zbrojnice v r. 2020 naleznete na následující straně.

REKONSTRUKCE HZ VE FOTOGRAFIÍCH

ALJAŠSKÁ POŠTA

V lednu 2020 byli stálí návštěvníci Lužanské hospody svědky setkání účastníků tzv. Aljašské pošty. Abychom pochopili, co to vlastně Aljašská pošta je, jak funguje a jaké má kdo úkoly a pravomoce, podívejme se společně na jejich stránky a na závěr přinášíme zprávu právě z letošního ročníku.

Co to vlastně Aljašská pošta je? Při velmi povrchním pohledu ji můžeme popsat jako noční závod s plnou bagáží v zimních podmínkách. Je to hlavně setkání s kamarády, z nichž jsme některé celý rok neviděli, chůze v třeskuté zimě, bloudění ve tmě a v mlze, tajuplné přesuny v prostoru a čase, kdy kamarádi, kteří vyšli spolu, přicházejí na kontrolu ze čtyř světových stran, trocha sci-fi na cestě, kdy kamarád, který s vámi vyšel na startu, přichází na kontrolu z páté světové strany, zasněžené vousy, teplý čaj, něco pro zahřátí, pomoc kamarádů, bolavé nohy, příběhy na cestě, narůstající zoufalost s přibývajícím kilometry, radost z nalezeného cíle, deprese z poznání, že to není cíl, čekání na vlastní plíce, „radostný“ pohovor s desperátem, spaní v teple, příjemně prožitá sobota s písničkami, hazardními hrami, tancováním, soutěžemi, dobrým mokem k občerstvení a nakonec dražbou, kde se mohou zúročit těžce vydělané aljašské dolary. Aljaška se sestává právě z tohoto výčtu a těch položek je mnohem víc, ale nelze psát o všech. Je to krok mimo čas, kdy trávíte víkend oprostění od všech aktivit našeho komerčního světa, je to zastavení času, i když jen na dva dny.

Aljaška vznikla na počátku roku 1989. Motivem bylo, že vandráci nemají v zimě co dělat a inspirací jim byla kniha Jacka Londona Bílý den. Trasa závodu je vedená pokaždé jinudy, pokaždé má jiný start a jiný cíl a většinou mívá okolo třiceti kilometrů. Vyráží se vždy v pátek před půlnocí s plnou polní, což je vždy vlaková stanice. Po cestě jsou umístěny zhruba v každé čtvrtině tři kontroly, kde vždy stojí někdo ze Společnosti a razítkuje závodníkům mapy pro finální kontrolu v cíli. Kdo nemá všechna razítka, jakoby nedošel. Po cestě může ohrozit pošťáka desperát(i), což je tajný člen Společnosti, který vás obere o dolary a znemožní vám účast na jeho dopadení. Naopak, pokud se vám podaří desperáta polapit, získáváte prémii. V cíli čeká na každého závodníka vytopený sál, hospoda otevřená nonstop, finální cílová kontrola, nějaký ten čaj, káva či grog zdarma a padesát Aljašských dolarů. Spolu s dvackou stejné měny danou každému na startu jako záloha, tvoří těchtole sedmdesát dolarů počáteční závodníkovo hotovost. Po projití trasy a dorazení do cíle se každý může usušit, převléci, zalehnout na hlavním sále, nebo naopak začít rovnou pít, jíst, hrát na kytary, zpívat, zkrátka volné pole působnosti pro každého dorazivšího pošťáka. V sobotu po poledni začínají odpolední, venkovní soutěže, které mají pokaždé pořádný švih. Někdy sníh je, někdy není, ale soutěže jsou vždy koncipovány tak, aby vyhovovaly aktuálnímu počasí. Večer se pak upraví sál, dorazí kapela kamarádů, kteří nám hrají na Aljašce už mnoho let a zhruba okolo šesté vypukne country bál, kde se jednak popíjí, tančí a zpívá, ale kde probíhají i hazardní hry, při nichž je možno rozmnožit, nebo naopak utratit svůj pošťácký výdělek. Hry jsou tematické, takže je zde možno pravidelně nalézt oko, ruletu, plátýnko a stůl s pokerem. V průběhu bálu probíhají o pauzách ještě menší sranda soutěže, jako v jedení čehokoliv, lovení tuleňů a podobně. Těžko se to vysvětluje, to se musí vidět.

O půlnoci nastane zlatý hřeb celé Aljašky a to dražba trampských věcí, které přivážíme a částečně i vyrábíme my, Společnost. Tam jsou právě potřeba ty zmiňované Aljašské dolary. Následuje rozloučení s právě uplynulým ročníkem Závodu s přáním, abychom se za rok sešli minimálně ve stejné hojném počtu. Kapela pak hraje zhruba do tří do rána, zalehne se, nebo se ještě popíjí v hospodě a v neděli hurá někam na vlak nebo autobus a tradá směr domov a vana s horkou vodou.

Třicátáduhá Aljašská pošta byla odstartována z Lužan a končila ve Svrčovci u Klatov. Zúčastnilo se jí 85 závodníků. Optimální délka trasy byla něco málo pod 30 km, ale dala se, pokud máte dobrou orientaci v terénu, zkrátit, takže někteří (pokud nezabloudili) nachodili okolo 26 kilometrů. Z celkových ohlasů byla tato trasa pošťáky chválena, neboť vedla v maximální míře terénem a silnicí se až na nejnutnější případy spíše vyhýbala. Počasí se ochotně přizpůsobilo celkovému trendu globálního oteplování, takže nenastal drastický propad teplot, jako tomu bylo v minulosti a ty se pohybovaly mezi -3 až -5 stupni Celsia.

Závod byl odstartován a pošťáci se (což mě vždy fascinuje) rozešli do všech možných stran. Pro závodníky bylo připraveno pár překvapení. Tím prvním byla absence desperátů, což jsme ovšem pošťákům neřekli, neboť na trase je nutno být bdělý. To neznamená, že příště zase nebudou, ale přikročili jsme k tomuto opatření, protože hon na desperáta se stával pomalu prioritou Aljašské pošty. Dalším překvapením bylo rozložení trasy. Poslední kontrola, která byla pár kilometrů od cíle, byla na vrcholu kopce, který se tyčil výrazně nad okolním terénem. Má jistě své jméno, ale v cíli mu tak nikdo neřekl, protože dostal mnoho nových názvů. Namátkou: Z... kopec, Z... hora, notosidělajskrandu, sopka, čekárna na plíce, aljašský podraz a další, neméně půvabné. Vůbec se tomu nedivím, protože po celonočním pochodu dostat na závěr takovouhle dardu, vymyslel bych i horší názvy.

Nejdříve do cíle začali přicházet pošťáci, kteří třetí kontrolu z pochopitelných důvodů vypustili. Všichni byli rádi, že došli. Jako první se všemi kontrolami dorazila trojice pošťáků - Martina, Spára a Michal. Zpočátku byli překvapeni - tolik lidí v cíli a oni to vyhráli. Po nich docházeli ostatní a většina prokletou horu zdolala (někteří omylem vylezli na sousední kopec, což také nepotěší). Všeobecný obdiv sklízel Lada, který ve svých pozeňnaných letech dorazil se všemi kontrolami. Hospoda ve Svrčovci byla výborná. Ujala se nás parta lidí, kteří dobře rozumějí svému řemeslu. Jídlo bylo výborné, normální ceny, vše jste dostali iňeslu. Jídlo bylo se střídali, takže hospoda byla neustále otevřená, což potěšilo nás všechny, ale hlavně pošťáky, protože dostat v pět hodin ráno teplou polévku zahřeje nejen žaludek, ale zvedne i náladu. Takže celé partě ve Svrčovci ještě jednou velký dík. Aljaška pak pokračovala tradičně, odpolední soutěž a večer country bál, kde nám hrála stále výborná kapela Knokaut a večerní soutěže a hry. Zde bylo opět překvapení v naší tradiční žrací soutěži. V minulých ročnících se všichni dívali na to, jak se závodníci ládují vybranými jídly, letos tomu bylo trochu naopak. Soutěžící museli sníst co nejvíce třešní, ale pecky nesměli plivat. Mezitím, co soutěžili, nabízela Ája divákům smažené kuřecí kousky, takže si na dobré jídlo přišla většina. V průběhu večera byla ještě k vidění ukázka historických tanců, kterou předvedla taneční skupina, ve které je i Havran s Ájou. Celkově celá Aljaška proběhla v pohodě, za což patří díky vám, pošťákům.

Zdroj: <http://aljakaposta.wz.cz/>

INFORMACE PRO NÁVŠTĚVNÍKY PŘÍRODY

LES JE DOMOV

- napadlo Vás to už někdy?

Jste na návštěvě v domově zajíce, srny, lišky a mnoha dalších obyvatel lesa, kteří, stejně jako Vy doma, nechtějí být rušeni při přijímání potravy nebo při odpočinku. Při našem životním rytmu nás prosím nerušte.

Bylo by pěkné, kdybyste neopouštěli cesty a jednu hodinu před setměním je už ani nevyužívali!

V zimních měsících, pro nás tak těžkých, Vás prosíme o zvláštní ohleduplnost - útek ve sněhu nám ubírá tolik potřebnou energii!

Velkou nepříjemností jsou pro nás i volně pobíhající psi, před kterými musíme utíkat, nejsou našimi kamarády! Mějte, prosím, své psy na vodítku!

Volně žijící zvěř
Vám děkuje
za porozumění
a ohleduplnost!

vydala
Českomoravská
myslivcká jednota, z.s.
a město Klatovy Mýslivost

POCHODY SMRTI NA PLZEŇSKU

Druhá světová válka přinesla řadu bestií, ale i hrdinů obyčejných dní. Mnozí z nich se jen anonymně zapsali do škatulky těch s dobrým nebo špatným srdcem. Konec války se nesl ve znamení vojenské destabilizace, chaosu a hromadných přesunů válečných zajatců. Dnes jim říkáme pochody smrti a vedly i přes naše území. Mnohým místním se oněch nebožáků zželelo.

Politika spálené země

Možnost porážky si nacisté nechtěli připouštět, nicméně snažili se být připraveni na všechno. A tak byl již v červnu 1944 vypracován postup tzv. politiky spálené země. Ve své konečné podobě vešel ve známost jako „opatření ARLZ“.

Taktika byla snadná. V případě ústupu německých vojsk bylo prioritním evakuovat německé občany a neponechat nic, co by mohlo být použito proti Němcům či jinak posloužit Spojencům. Nejen tedy zbraně nebo pohonné hmoty, ale i nerostné suroviny, jídlo nebo pracovní sílu. Došlo tak i na „evakuaci“ zajatců nacistických táborů.

Evakuační transporty

Takto zněl nacisty užívaný výraz pro převoz vězňů v dobytých vagónech či otevřených vozech na uhlí, stejně jako desítky kilometrů dlouhé pochody bez jídla a pití. Počasí, ani fyzický stav vězňů nerozhodovaly. Častokrát totiž nebylo až tak důležité, kam se přesunout, hlavní bylo dostat svědky svých zločinů co nejdále od postupujících Spojenců.

Jako první začalo vysídlování koncentračního tábora v Osvětimi, další následovaly. Tábory měly být následně podminovány či vypáleny, každopádně s cíleným výsledkem jejich srovnání se zemí.

Celá vražedná tragikomédie začala od 18. ledna 1945. Byly vypravovány tisíce lidí, kteří často bezcílně bloudili mezi tábory. Stávalo se, že jedněmi byl tábor vysídlen jen proto, aby do něj přišli vězni jiní. Řád ani jasný plán neexistoval.

Protektorátní Plzeňsko

Tyto výpravy žalostně zbídačených lidí vedly i Plzeňským krajem. Nechávaly po sobě mrtvoly ležící u silnic či vyházené z vagónů. A z těch dosud živých vyprchával život pod tíhou únavy, násilí dozorců, hladu i žízně. Pamětníci zaznamenali dechberoucí počet případů solidarity místních civilních obyvatel, kteří se i přes výhrůžky vojáků a možnost trestu neúnavně snažili ulevit trpícím. Možno uvést jen několik z celé řady případů.

Vzpomínky pamětníků

Na přelomu dubna a května 1945 prošlo trasou Klatovy – Plzeň hned několik pochodů. Zajatci byli různých národností, všichni však v zuboženém stavu.

Pomoc přišla například v obci Červené Poříčí. Ženy navařily, napekly, a oddojily mléko. Podvyživení lidé však nepohrdli ani chlebem a vodou.

V Lužanech byla jednomu z transportů dokonce připravena hostina na místním cvičišti. Každý přinesl, co mohl.

V Prešticích si obyvatelé pro vězně měli vynutit delší odpočinek s pohoštěním. Se zajatci vzrušeně diskutovali a upřímně je politovali. Kdo mohl, donesl i něco na sebe, stejně jako léky či obvazy.

Pomocná ruka se objevila i v Chlumčanech. Místní se semkli ve snaze pomoci zajatcům. I přes k palbě připravené pušky vojáků rozdávali jídlo i dobré slovo. Na mnoha místech docházelo k přímým střetům obyvatel s vojáky, kteří tyto zastávky vnímali jako zdržování a pomoc nepotřebným. Stříleli do vzduchu, vyhrožovali, často ale neuspěli. Závěr války už byl na spadnutí a v mnohých srdcích převýšily ty správné lidské hodnoty.

Zdroj: www.plzeňoviny.cz

POŠTA LUŽANY – ZÁPIS V KRONICE OBCE Z ROKU 1928

V XI. století posílaly se listy prostřednictvím posílů od dvora knížecího. Důležitější listiny k cizím panovníkům svěřovány byly šlechticům neb kněžím. Poté nastoupili poslové úřadů cudních a župních. V XVIII. století stávají již poslové měst a kupců. Prvním královským poštmistrem byl Ant. Ambrož z Thum-Taxisů za vlády Ferdinanda I. Poštovníctví u nás sestátněno bylo r. 1720. Roku 1850 pak zavedeny byly poštovní známky.

Poštovní úřad zřízen byl v Lužanech roku 1885. Jména představených téhož úřadu podařilo se mi zjistiti následovně: Zitta, Zámečník, Richtecká, Novotná, Václav Brzák, Brzáková.

Roku 1916 byl poplatek za korespondenční lístek 8 haléřů, pohlednice 10 hal, zálepka 15 hal, dopisy do 20 gramů 15 hal, dalších 20 gr 15 hal, rekomando 40 hal.

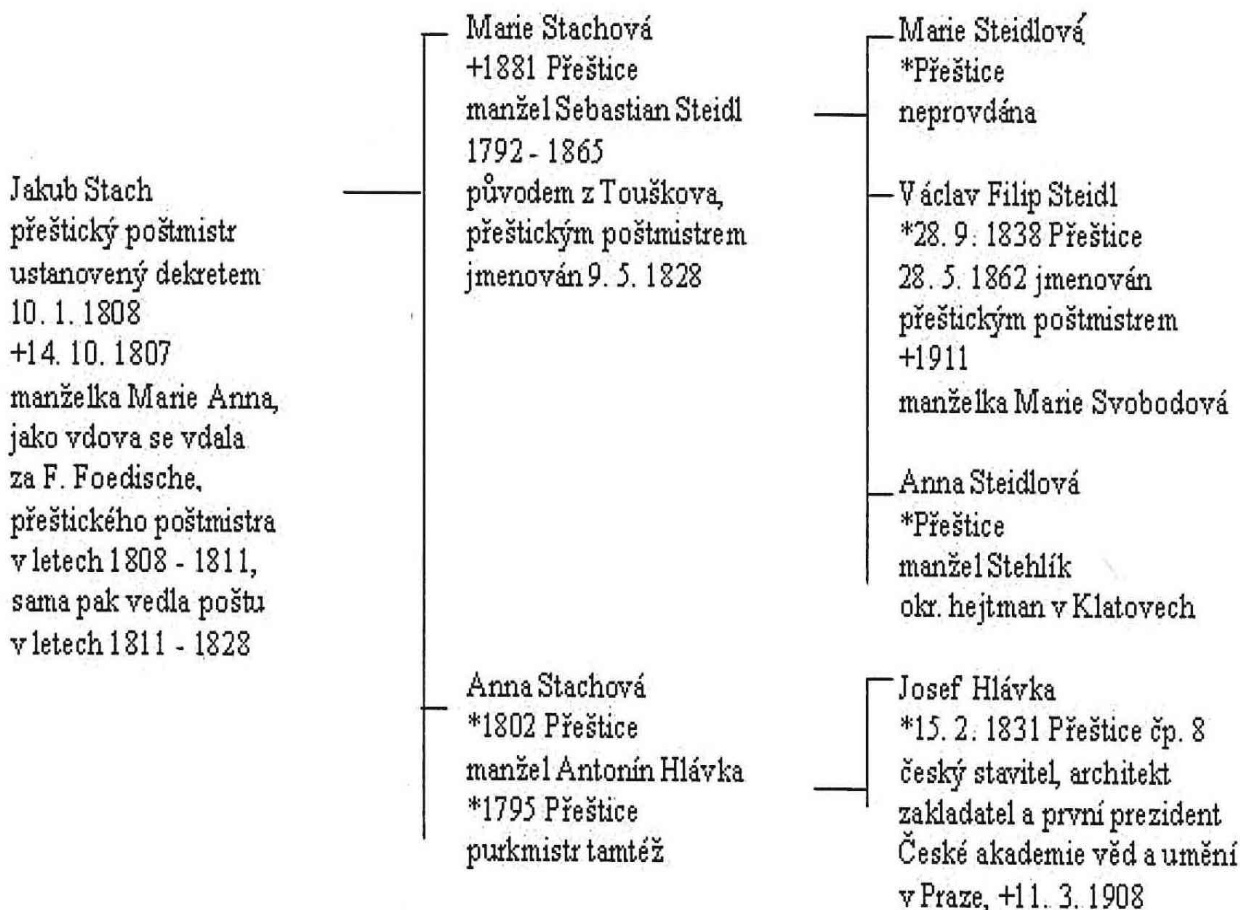
POŠTA V PŘEŠTICÍCH – JEDE, JEDE POŠTOVSKÝ PANÁČEK

Asi má také vrané koníčky, jenže nemíří do Rokycan, ale do Přestic u Plzně. A že v Čechách nebylo vozů staré pošty na odlehlých místech vždy bezpečno, o tom svědčí případ z lesa Vysoká. Když se jednou přeštický poštovní „štelvág“ vracel z Plzně domů, zastavila ho uprostřed lesa stařena s košíkem v ruce a prosila o svezení. Cestující proti tomu nic neměli. Když babka ležla na kozlík, všiml si postilion, že je to přestrojený muž. Vytrhl mu košík z ruky,

chlapa prudce srazil dolů, práskl do koní a hnál je tryskem až do Přestic. Tam překvapeně zjistil, že při té šílené jízdě ztratil obě zadní kola. Cestujícím ve voze se však nic vážného nestalo. V košíku prohnáného lapky byly dva nože a dvě pistole. Tenhle stoletý případ oprášil a zaznamenal Jaroslav Fořt ve sborníku Pod Zelenou Horou – z doby postilionů v roce 1941.

Dějiny přeštické pošty nedávno sepsal filatelista Ing. Miroslav Teplý. V archivních pramenech pražského Poštovního muzea vytěžil spoustu dat a zajímavostí z výpisků historika Václava Dragouna (1865 – 1950), probádal i přeštickou Kroniku, oborové práce Roubíkovy a Polišínského, Stiebrovu Klatovskou poštovní historii, dílo Jana Pohla Poštovská trať Praha – Plzeň – Klenčí, monografii poštovních známek a razítek od Emila Votočka.

Zjistil, že první poštovní zařízení v Přesticích je zaznamenáno roku 1732 jako tzv. sběrna, a to na poštovské trati z Plzně přes Zelenou Horu, Horažďovice a dál do Pasova. Kolem r. 1769 se sběrna změnila na poštovní stanici a císařským výnosem ze 3. dubna 1808 pak na regulérní poštovní úřad. Poštmistrem byl ustanoven jistý Jakub Stach. Příslušná kancelář si tenkrát dala trochu na čas a jeho jmenovací dekret vystavila v lednu 1808. Toho se Stach nedožil, umřel o dva měsíce dřív. Podle podrobností vypátraných autorem Dějin přeštické pošty bylo snadné načrtnout i malý rodokmen, ze kterého je patrné, že první přeštický poštmistr byl předkem významného rodáka Josefa Hlávky.

ŽIDOVSKÁ SYNAGOGA V LUŽANECH

Lužanská synagoga byla společně s dolnolukavickou synagogou nejbližší přeštickým Židům, a tak nepřekvapuje, že v lužanských židovských matrikách narozených jsou obřadní zápisy týkající se dětí z Přeštic. Není známo, kdy přesně byla lužanská synagoga otevřena nebo předcházela-li její existenci modlitebna. Většina badatelů se ale shoduje na tom, že synagoga existovala již v polovině 19. století. Je to víc než pravděpodobně vzhledem k početnější lužanské židovské komunitě. Přesnější informace poskytují statistiky let sčítání obyvatel od roku 1857. Záznamy o číslech popisných jednotlivých domů podávají nejen informace o obyvatelích domu, včetně jejich vyznání, ale v případě čísla popisného 24 je uvedeno, že se jedná o synagogu. Do lužanské synagogy docházeli i Židé z okolí. Další informace, vázaná na sčítání v roce 1869, už uvádí, že v čp. 24 – synagoga je zároveň i byt pro rabína Ludvíka Reismana (*1840). Rabín Reisman bydlel v synagoze sám, neměl rodinu. Nejspíš zastával nejen funkci rabína, ale i židovského učitele, jak je uvedeno ve statistice sčítání pro rok 1869. To znamená, že v té době existovala při lužanské synagoze i škola pro židovské děti. V 60. letech 19. století už v Lužanech bydlelo 50 židovských obyvatel.

Dům čp. 24 býval synagogou zřejmě až do konce 19. století, protože v roce 1890 je stále ještě připomínán v tomto domě

rabín. Byl jím Móric Lažan (*1837) z Podmokel u Sušice. Vedl bohoslužby a zároveň vyučoval náboženství židovské děti. S rabínem Lažanem a jeho rodinou bydleli při synagoze další židovští nájemníci. Jednalo se o rodinu Samuela Kleina z Malince. Podle počtu obyvatel domu se dá předpokládat, že prostory školy byly přebudovány na byt a výuka probíhala přímo v synagoze. Přesnější informace o synagoze čp. 24 poskytují záznamy ze sčítání obyvatel z roku 1900. Od tohoto roku, možná i pár let před ním, už dům nesloužil jako synagoga, ani nebyly jeho prostory využívány k vyučování. V domě sice dále bydlela rodina Samuela Kleina, dokonce potomci Samuelovi byli vlastníky bytu, ale dalšími nájemníky v domě byli i katolíci. O deset let později, v roce 1910, byli majiteli domu čp. 24 tři židovské rodiny: Móric Klein (*1842) – vdovec a jeho dcera Kateřina, Barbora Weislová (*1824) se sestrou Marií a třetím vlastníkem byl Šimon Goldšmíd (*1886).

Dům čp. 24 byl po skončení 1. světové války, od roku 1920 v majetku obce Lužany. Neobydlený obecní dům postupně chátral, poslední zbytky domu byly strženy v roce 2004 a na místě bývalé synagogy byl postaven dům s číslem popisným 169.

Zdroj: Alena Vlčková, Židovská historie obcí Mikroregionu Přeštice

